

Apimondia 8-12 september 2019 Montreal

Tekst Tjeerd Blacqui re en Coby van Dooremalen, foto's Coby van Dooremalen

Lezing door Tom Seeley

Het thema van het congres was 'Bijhouden met en in de landbouw', geïnspireerd door de grootschalige landbouw in Canada en de Verenigde Staten en de grote rol daarin van de commerciële bijenhouderij, inclusief koninginnenproductie, honinggoogst, honingverwerking en vermarkting. En voor alles: gezonde honingbijen! Elke ochtend startte met een extra lange themalezing, passend bij het centrale Apimondia thema, bijvoorbeeld over geïntegreerde gewasbestuiving (Isaac Rufus), bijengezondheid (Peter Rosenkranz), erfelijkheid achter de sociale organisatie en gedrag van de honingbij (Gene Robinson over moderne moleculaire genetica). De meest bezochte themalezing was van Tom Seeley over 'Darwiniaans bijenhouden', meer als tegenhanger van de grootschalige industriële bijenhouderij.

Het congres werd gehouden in een heel groot congrescentrum in het midden van Montreal, Canada. Dat mocht ook wel, want er waren parallele sessies in zeven zalen; veel van die zalen konden meer dan 1000 toehoorders bergen. Soms was het moeilijk kiezen tussen meerdere interessante sessies in een tijdvak, maar dan splitsten we ons op. Efficiënt, maar alles bijwonen ging niet. Zo lukte het niet sessies bij te wonen over de kwaliteit van honing (bijvoorbeeld over de georganiseerde honingkeuring, en de vele afgekeurde honingen). Daar was veel over te doen. Alles was heel goed georganiseerd en liep als een trein. Tussendoor kon je in stalletjes in het congrescentrum of in het centrum

buiten terecht voor een natje en droogje. Montreal is een aangename stad om in rond te lopen.

Net als tijdens vorige congressen was er ook in Montreal veel aandacht voor gewasbeschermingsmiddelen, vooral de neonicotinoïden. Het onderwerp werd deze keer ondergebracht onder bijengezondheid en niet in aparte gewasbeschermingssessies. Bijenziekten en plagen bleven daardoor soms helaas wat onderbelicht. Naast de 'standaard' congresonderwerpen, was er meer aandacht voor de invloed van het bijenhouden en manieren om duurzaam met bijenvolken om te gaan, bijvoorbeeld door gebruik te maken van nieuwe technologie of van de zelfredzaamheid van het volk. U ziet, hier komen Coby's en mijn stokpaarden/aandachtsgebieden aanrijden! Van beide een voorbeeld.

Automatisch monitoren geeft bijenhouders informatie over het volk zonder de kast te hoeven openmaken, en geeft dus minder stress voor de bijen. William Meikle liet zien hoe we de gewichtsveranderingen van een bijenkast kunnen 'lezen'. In de ochtend gaan meer bijen op pad dan er terugkomen: het kastgewicht neemt af. Aan het einde van de dag komen meer bijen terug, nu met honing en stuifmeel, dan er leeg vertrekken: het kastgewicht stijgt, steiler dan de daling in de ochtend. Het eindresultaat is een zwaardere kast na een dag nectar halen. Na een dag alleen stuifmeel verzamelen is de kast echter lichter: zware honing uit de voorraad wordt

gebruikt om kostbaar (maar lichter) stuifmeel te verzamelen en op te slaan.

Naast automatisch monitoren was er veel aandacht voor veelal van nature verkregen weerbaarheid van bijen tegen onder andere varroa, en voor meer natuurlijk imkeren. Dat laatste culminerend in een overzicht door Tom Seeley over Darwiniaans bijenhouden. David Peck, een PhD-student bij Tom Seeley, vertelde over de bijen van Arnot Forest: door de komst van de varroamijt ging ondanks een gelijk blijvend aantal volken, het aantal 'moederlijnen' terug van 23 naar slechts 2! Dus van de 23 volken hadden 21 na twee decennia geen nakomelingen via de vrouwelijke lijn meer (veel volken dood, een bottleneck). Maar de verliezen werden weer aangevuld door dochters van de best aangepaste overlevende lijnen. Opmerkelijk: in ons eigen 'natuurlijke selectie' programma vielen we ook van meer dan 25 lijnen terug naar 2 tot 3. Dat is kennelijk niet erg, zo werkt het in de natuur. Het gunstige is: de genetische diversiteit van de Arnot Forest volken was nog steeds even groot! ●

Lezing door Tjeerd Blacqui re